

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

ONDERWIJSINSPECTIE

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL

dlsec@onderwijsinspectie.be - www.onderwijsinspectie.be

VERSLAG DOORLICHTING

VBS SLM BASISCHOOL DU CHASTELLEI TE MERKSEM

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 6882

Instelling VBS SLM basisschool du Chastellei
Du Chastellei 48 - 2170 MERKSEM

Beleidsverantwoordelijke Ann HENDRICKX & Julie HEEREN (ad interim)

Telefoonnummer 03 645 68 67

E-mail directie@slmbasis.be

Website www.slm.be

Bestuur VZW Sint-Ludgardisschool Merksem
Du Chastellei 48 - 2170 MERKSEM

Scholengemeenschap Basisscholen KVO
Kapelsesteenweg 74 - 2930 BRASSCHAAT

Centrum voor leerlingenbegeleiding Vrij CLB De Wissel Antwerpen
Hallershofstraat 7 - 2100 DEURNE

Start- en einddatum doorlichting 27/05/2024 - 30/05/2024

Inspectieteam Jan SPELTINCX
Liesbeth NIJS
Ingrid VAN DEN HOUT

Inhoud

1	Toelichting	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	4
2	Administratieve situering	6
3	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	7
4	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	9
4.1	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	9
4.2	Nederlands in de lagere afdeling	10
5	Respecteert de school de regelgeving?	12
6	Samenvatting	13
6.1	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	13
6.2	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	14
6.2.1	De onderwijsleerpraktijk	14
7	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	15
8	Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid	16
9	Addendum	17

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

De centrale onderzoeksvragen zijn:

1. In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?
2. In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de effectieve feedback en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de school tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de school aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze de school stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

Beneden de verwachting

Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.

Benadert de verwachting

Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.

Volgens de verwachting

Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.

Overstijgt de verwachting

Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft bij kleuters / leerlingen een positieve impact op de resultaten en effecten.
- De praktijk is ingebed in de werking van de school of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de school of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere scholen inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de school. Bij de adviesbepaling heeft de onderwijsinspectie rekening gehouden met niet-beïnvloedbare contextfactoren te wijten aan de coronapandemie.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als de school in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als de school niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de school zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de school gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de school kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de school aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De school ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de school een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de school bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

De school organiseert onderwijs in volgende vestigingsplaats(en):

- Du Chastellei 48 - 2170 MERKSEM.

3 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid BENADERT DE VERWACHTING	De school werkt gezamenlijk aan het realiseren van de algemene doelstellingen die zijn vastgelegd in de vijf pijlers van haar visie. Deze visie is participatief ontwikkeld en wordt gedragen door het team. Toch laat de school nog kansen liggen om schoolspecifieke deelvisies te ontwikkelen die richtinggevend kunnen zijn voor de onderwijsleerpraktijk, de leerlingenbegeleiding en de bevordering van gelijke onderwijskansen en inclusie. Hierdoor wordt de visie slechts gedeeltelijk in de dagelijkse schoolwerking geïntegreerd. Het is een werkpunt om deze deelvisies explicieter te maken en een strategie te ontwikkelen voor een consistente uitvoering ervan. Hiernaast is het een verbeterpunt om voor het gelijke onderwijskansenbeleid streefdoelen, indicatoren en een tijdspad te voorzien.
Onderwijskundig beleid BENADERT DE VERWACHTING	De school geeft vorm aan het onderwijskundig beleid, maar doet dit veeleer fragmentarisch en niet voldoende schoolbreed. De maatregelen zijn niet altijd doelgericht en de afspraken zijn niet steeds duidelijk voor alle teamleden. Het is een verbeterpunt om de gezamenlijke doelgerichtheid te verhogen door onderwijskundige afspraken beter te verankeren. Daarnaast kan de structurele opvolging van verbeter- en vernieuwingsinitiatieven bijdragen aan een doeltreffend onderwijskundig beleid. De recente introductie van kwaliteitskaarten kan hierbij als hefboom fungeren. De school stimuleert professionalisering op basis van behoeften en noden op schoolniveau, deeltteamniveau en individueel niveau.
Cyclische evaluatie van de kwaliteit BENADERT DE VERWACHTING	De school evalueert verschillende relevante aspecten van de schoolwerking, maar heeft daarbij nog beperkt aandacht voor de evaluatie van de resultaten en effecten. Het vormt een werkpunt om de evaluatie van de onderwijsleerpraktijk, de leerlingenbegeleiding, de gelijke onderwijskansen en de leereffecten systematischer en cyclischer in te plannen in de beleidsvoering. Dit biedt de school de kans om de effecten van haar inspanningen meerjarig en breed in kaart te brengen en grondig te analyseren. Zo kan de school bijvoorbeeld systematisch onderzoeken in hoeverre initiatieven met betrekking tot effectief leesonderwijs impact hebben op de taalontwikkeling van kleuters en leerlingen, alsook in hoeverre de doelgerichte ondersteuning van kleuters en leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften hun vooruitgang bevordert.

Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit BENADERT DE VERWACHTING	De school evalueert haar kwaliteit op basis van diverse kwalitatieve en kwantitatieve bronnen en betreft daarbij relevante partners, zoals leerlingen en ouders. Hoewel de school inspanningen levert om de resultaten van de leerlingen in haar evaluaties te benutten, gebeurt dit nog niet altijd diepgaand genoeg. Een belangrijk verbeterpunt is het versterken van het informatiegebruik in functie van strategische verbeterinitiatieven. Door bijvoorbeeld de ondermaatse prestaties voor Nederlands samen grondig te analyseren en interpreteren, kan een gerichte schoolbrede aanpak worden ontwikkeld. Daarnaast is het een verbeterpunt om in overleg begeleidingsdoelen te bepalen voor kleuters en leerlingen in verhoogde zorg. Door deze doelen specifiek, resultaatgericht, evalueerbaar, realistisch en tijdsgebonden te definiëren, kan de school een effectievere en betrouwbaardere evaluatie realiseren.
Borgen en bijsturen BENADERT DE VERWACHTING	De school heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten, maar dat zicht is onvolledig. Ze bewaart en verspreidt niet steeds efficiënt wat goed is. Ze laat kansen liggen om haar werking vanuit de evaluaties bij te stellen.

4 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

4.1 De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling

Onderwijs en begeleiding op maat BENADERT DE VERWACHTING	De leraren laten kansen liggen om voor iedere kleuter met specifieke onderwijsbehoeften een cyclische aanpak te hanteren als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. Ze leveren inspanningen om zich een actueel beeld te vormen over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de kleuter. De leraren laten kansen liggen om vanuit de beeldvorming en onderwijsbehoeften in overleg haalbare en uitdagende doelen te stellen en het onderwijsleerproces en de evaluatie erop af te stemmen. Ze spelen hierdoor in beperkte mate doelgericht in op de onderwijsbehoeften van de kleuter. De opvolging van de effecten van het maatwerk en de eventuele bijsturing van de begeleiding vormen een werkpunt.
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak BENADERT DE VERWACHTING	De leraren leveren inspanningen om het leren en ontwikkelen te ondersteunen. Ze laten echter nog kansen liggen om de aanpak geleidelijk, activerend, betekenisvol en taalontwikkellend te maken. De leraren maakten afspraken over het materiaal aanbod in de speelleerhoeken en schreven deze neer in hoekenfiches. Het is echter een werkpunt om de hoekenfiches te evalueren en bij te sturen zodat ze het hoekenaanbod doelgerichter kunnen inzetten, onder meer in functie van de verwachte talige interactie. De leraren bieden via een takenbord bij de oudste kleuters ruimte voor zelfsturing. Het is nog een werkpunt om deze werking te evalueren en bij te sturen en ook aandacht te hebben voor andere metacognitieve vaardigheden zoals probleemoplossend denken en reflectie van de kleuters over het eigen leerproces. De leraren benutten de tijd om te leren en ontwikkelen beperkt efficiënt.
Effectieve feedback BENADERT DE VERWACHTING	De leraren geven geregeld feedback, zowel gericht op individuele kleuters als op de kleutergroep. Ze geven voornamelijk feedback die gericht is op het zelfniveau en het productniveau. Het vormt een werkpunt om de feedback te richten op de doelen, de voorbije stappen in het leerproces en de volgende stappen in het leerproces. De feedback die gegeven wordt is begrijpbaar, constructief en motiverend. De leraren geven feedback in een klimaat van veiligheid en vertrouwen, maar laten kansen liggen om systematisch effectieve feedback te geven ingebed in het onderwijsleerproces. Een gezamenlijke kritische reflectie over het geven van effectieve feedback aan kleuters gebaseerd op onderbouwde inzichten kan de kwaliteit van de feedback verhogen.

Leerlingenevaluatie De observatie en evaluatie sporen met het aanbod en tot op een bepaalde hoogte met het gevalideerd doelenkader. Zo zijn de observaties van het kleutervolgsysteem niet altijd gelinkt aan het gevalideerd doelenkader en krijgen niet alle leergebieden evenveel aandacht. De leraren laten nog kansen liggen om de observatie en evaluatie in te bedden in het onderwijsleerproces en om te komen tot een transparante, betrouwbare, faire en brede evaluatie. Het is een werkpunt om objectieve beoordelingscriteria vast te leggen en zo de transparantie en betrouwbaarheid van de observatie en evaluatie te verhogen.

**BENADERT DE
VERWACHTING**

4.2 Nederlands in de lagere afdeling

Onderwijs en begeleiding op maat De leraren laten kansen liggen om voor iedere leerling met specifieke onderwijsbehoeften een cyclische aanpak te hanteren als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. Ze leveren inspanningen om zich een actueel beeld te vormen over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de leerling door individuele observaties en evaluaties. De leraren spelen in beperkte mate gericht in op de onderwijsbehoeften van de leerling. Zo organiseren sommige leraren extra leesmomenten in of uit de klas. Ze laten kansen liggen om in overleg de doelen, het onderwijsleerproces en de leerlingenevaluatie erop af te stemmen. De opvolging van de effecten van het maatwerk en de eventuele bijsturing van de begeleiding vormen werkpunten.

**BENADERT DE
VERWACHTING**

Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak De leraren leveren inspanningen om het leren en ontwikkelen te ondersteunen. Ze maken doorgaans gebruik van activerende werkvormen en maken de lessen betekenisvol. De leraren laten echter nog kansen liggen om de aanpak geleidelijk, kindgericht en taalontwikkellend te maken. Zo expliciteren de leraren slechts af en toe leerdoelen en succescriteria op een begrijpbare manier en worden niet altijd hoge verwachtingen gesteld inzake kennis, vaardigheden en attitudes. Ze stemmen de aanpak beperkt af op verschillen tussen leerlingen en remediëren in beperkte mate op maat. De aandacht voor metacognitieve vaardigheden is een werkpunt. De leraren bieden slechts occasioneel strategieën aan die het leren, het probleemoplossend denken, de zelfregulatie en het sociaal-emotionele handelen bevorderen. De leraren leveren inspanningen om de tijd om te leren te maximaliseren.

**BENADERT DE
VERWACHTING**

Effectieve feedback De leraren geven voornamelijk productgerichte feedback, die gedeeltelijk duidelijk, constructief en motiverend is en die past binnen een klimaat van veiligheid en vertrouwen. Ze laten kansen liggen om systematisch effectieve feedback te geven die gericht is op de doelen en succescriteria, de voorbije stappen in het leerproces en de volgende stappen in het leerproces. Een gezamenlijke kritische reflectie over het geven van effectieve feedback aan leerlingen gebaseerd op onderbouwde inzichten kan de kwaliteit van de feedback verhogen.

**BENADERT DE
VERWACHTING**

Leerlingenevaluatie De observatie en evaluatie sporen overwegend met de aangeboden
BENADERT DE doelen. De leraren volgen grotendeels een onderwijsleerpakket en
VERWACHTING gebruiken de bijhorende toetsen. De leraren laten nog kansen liggen om
de observatie en evaluatie in te bedden in het onderwijsleerproces door
bijvoorbeeld op het einde van de les te overschouwen of de aangeboden
doelen bereikt zijn. De observatie en evaluatie zijn niet altijd transparant,
betrouwbaar en breed. De beoordelingscriteria maken de verwachte
kennis, vaardigheden en attitudes beperkt duidelijk en de resultaten
weerspiegelen in mindere mate of de leerlingen de doelen bereiken. De
observatie- en evaluatievormen zijn weinig gevarieerd.

5 **Respecteert de school de regelgeving?**

De school moet zich engageren om aan volgende inbreuken op de regelgeving te werken:

- Het kwaliteitsvol ondersteunen van het geboden onderwijs.
 - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 4, §1
- De eigen kwaliteit systematisch onderzoeken en bewaken.
 - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 6

6 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

6.1 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?

Visie en strategisch beleid	◆
Onderwijskundig beleid	◆
Cyclische evaluatie van de kwaliteit	◆
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	◆
Borgen en bijsturen	◆

6.2 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de effectieve feedback en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

6.2.1 De onderwijsleerpraktijk

	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	Nederlands in de lagere afdeling
Onderwijs en begeleiding op maat	♦	♦
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak	♦	♦
Effectieve feedback	♦	♦
Leerlingenevaluatie	♦	♦

7 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de school een ONGUNSTIG ADVIES met de mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur het engagement aangaat om zich bij het werken aan de tekorten extern te laten begeleiden.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de school:

- De tekorten wegwerken met betrekking tot de kwaliteitsontwikkeling.
- De tekorten wegwerken met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling.
- De tekorten wegwerken met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor Nederlands in de lagere afdeling.

8 Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid

De onderwijsinspectie formuleert over de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid de volgende uitspraken.

- Uitspraak over de leerlingenbegeleiding: NEGATIEF. De school dient zich te engageren om aan de tekortkomingen op het vlak van leerlingenbegeleiding te werken.
- Uitspraak over het gelijke onderwijskansenbeleid: NEGATIEF. De school dient een engagement tot remediëring met externe begeleiding en ondersteuning aan te gaan op het vlak van het gelijke onderwijskansenbeleid.

9 Addendum

Het bestuur heeft binnen de dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag of na de bespreking van het doorlichtingsverslag met de onderwijsinspectie verzocht om de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten en heeft zich geëngageerd om zich bij het werken aan de tekorten extern te laten begeleiden.

De procedure tot intrekking van de erkenning wordt hierdoor opgeschort tot ten minste **30 mei 2027**. Nadien volgt een nieuwe doorlichting. De erkenning van de onderwijsinstelling blijft voorlopig behouden tot die volgende doorlichting.